

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו

הרב זבי ביגון ראש מכון מאיר

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

דמותו של מנהיג - כמשה רבינו ע"ה

נשמתו הטובה והאצילית של משה רבינו היתה ניכרת מלידתו, ככתוב: "ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא" (שמות ב ב). כפירוש רש"י: כי טוב הוא - כשנולד נתמלא כל הבית כולו אורה. גם כאשר בת פרעה פותחת את התיבה ורואה נער בוכה היא רואה שכינה עמו (עיין רש"י שמות ב ו). וכאשר גדל, על אף שחי בארמונו של פרעה, יצא אל אחיו לראות בסבלותם ונתן עיניו ולבו להיות מיצר עליהם. רגישותו הרבה להשפלה שמשפילים את בני עמו: כאשר הוא רואה איש מצרי מכה איש עברי מאחיו "ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את המצרי ויטמינהו בחול" (שמות ב). וכן הוא רגיש לעושי עוולה גם מקרב עמו ומתערב כאשר רואה "שני אנשים נצים, ויאמר לרשע למה תכה רעך" (שם).

אדם בעל נשמה טובה החש את כאב הזולת, אשר אינו מוכן להשלים עם השפלת בני עמו ועם מציאות של רעה ורשעה בתוכם - הוא הראוי להנהיג את עם ישראל, להוציאם ממצרים ולנהלם במדבר תוך התגברות על משברים מבית ומלחמות מחוץ. הוא שזוכה לקבל את תורת אלקים ולהנחילה לעמו, ובו בוחר השי"ת להקים את המשכן ככתוב: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

נכון לעכשיו, אחרי אלפיים שנות גלות זכה דורנו לשוב לארץ ישראל ולהקים מדינה לתפארת. מדינה שבראשה עמדו ועומדים מנהיגים אשר זוכים לנווט אותה בתוך ים של קשיים וסיבוכים מבית ומחוץ. מדינה המאוימת על ידי אויבים מבחוץ. מדינה שאומות העולם לוחצות עליה לוותר על אינטרסים חיוניים לקיומה.

עלינו להתפלל ולבקש מהשי"ת שיזכנו במנהיגים טובים כמשה רבינו ע"ה ככתוב: "פלגי מים לב מלך ביד ד'" (משלי כא, ע" ברכות נה א) - מנהיגים חכמים ונבונים בעלי מידת הענווה - כמשה רבינו שהיה העניו מכל אדם, בעלי מידת סבלנות שיורדים אל העם לראות בסבלותם, ונותנים עיניהם ולבם אליהם, רגישים לעוולות שעושים איש לרעהו, ויחד עם זה יודעים ומכירים בייחודו, זהותו וייעודו של עם ישראל, ומתוך כך אינם מוכנים להשלים עם ההשפלה של העם היהודי בכללותו ובפרטיו, מנהיגים הנלחמים בעוז ובגבורה נגד אויבי ישראל, מנהיגים בעלי נשמה טובה האהובים על עמם והפועלים בכל מאודם ונפשם לזכות אותו ולהגן עליו דוגמת משה רבינו ע"ה, הרועה הנאמן. מהמצפה לישועה השלמה

לך הנמן בי"א

- 2 זיכרון טוב הרב יצחק חי זאגא 2
- 2 עליית הדור הרב חגי לונדין 2
- 3 הארת הפנים מעונג השבת הרב יורם אליהו 3
- 3 "הנני" מול "איכה" הרב אשר בוחבוט 3
- 4 ברכת המינים הרב דוד לנדאו 4
- 6 ביטוי עצמי (מובחנות) בנישואין אסתר אברהמי 6
- 6 שיר: שמות יפה 6
- 8 דברים שאנשים אומרים ואינם נכונים הרב שלמה אבינור 8

ישראל השניה
וישראל הטבעית
ארבע שנים לפטירת הרב אלישע
וישליצקי זצ"ל
הרב ליאור לביא עמוד 4

לתרומות באתר או בטלפון
*2331
meirtv.com

היו שותפים

בהוספת יהדות באהבה!

- אלפי שיעורים
- קירוב רחוקים
- מאות תלמידים
- ערוץ ילדים
- אולפן גיור

זיכרון טוב לע"נ הרב חיים מאיר דרוקמן זצ"ל

הגאוותן מגדל את פרטיותו בעיני עצמו, וזוה מגביל את עצמו לגבולות גדלותו הגשמית. הגבוליות הגשמית מרחיקה אותו מחיבור אל התורה, משום שנשמת התורה באה מהאינסוף. היא שכל אלוקי על גבולי, שירד אל המציאות הגבולית, להדריכה ולרוממה.

ממשיך המהר"ל, 'זוה שאמר, מה המים מניחין הגבוה והולכים למקום נמוך, פירוש כמו שתראה התפשטות המים לכל צד תמיד ואין למים גדר וגבול, לא כמו הגשם שמתפשט כפי גדלו... המים, תכונתם התפשטות לכל עבר ללא גבול. כך גם העניו, בביטולו אל הקב"ה, הרי הוא מגדיל את אישיותו באמת. אף כי לכאורה הקטין את עצמו כלפי ד', הרי בהקטנה זו התרומם מגבולותו, ואפשר לאור ד' להאיר בו. עכשיו מאיר בו אור האינסוף שאין למעלה ממנו. כדברי הזוהר, פרשת שלח קסח., 'מאן דאיהו זעיר, איהו רב, מי שהוא קטן, הוא הגדול. המקטין עצמו, מקטין את פרטיותו הגשמית, זוכה לאור האינסוף הגנוז בתורה, שיאיר בו ויגדלו וירוממו.

התורה אצלו

מסיים המהר"ל, 'אבל המים הם הולכים ומתפשטים תמיד מבלי גבול כלל, ולפיכך מניחין המים מקום גבוה והולכים למקום נמוך, שמקום הגבוה יש לו גבול שהוא מוגבל בשטח שלו, והמים מניחין מקום גבוה שיש לו גבול והולכים למקום נמוך שלא יוגבל, וכך התורה שהיא שכלית ואין גבול לה, לכך מנחת מקום הגבוה, היינו גם רוח שמגביל עצמו שכל כך הוא גדול, והולכת למקום נמוך, הם שפלי רוח בעלי ענוה שאין מגבילים עצמם, ואין מחשיבים עצמם לכלום, כאילו הם אינם דבר מוגבל, ומפני כך, נמצאת התורה אצלם'. העניו שביטל עצמו לאלוקיו, שחרר עצמו מגבולות הגשמיות, התעלה למקום העל גבולי, בדיוק כמו התורה עצמה. אז התורה "אצלו", דבוקה בו, ולעולם ישכח אותה.

ענווה וזיכרון

הענווה מחזקת את הזכרון

'אמר רב מתנה, עירובין נד., 'מאי דכתיב וממדבר מתנה, אם משים אדם עצמו כמדבר זה, שהכל דשין בו, תלמודו מתקיים בידו. ואם לאו, אין תלמודו מתקיים בידו'. הנה כי כן רואים אנו בדברי חז"ל, כי הענווה מחזקת את הזיכרון. השאלה היא מדוע? מה יש בענווה שמקיים את התורה בתוך האדם, עד כי לא ישכחנה?

מעל לגבולות הגשמיים

'אמר ר' חנינא בר אידו, תענית ז., 'למה נמשלו דברי תורה למים, דכתיב הוי כל צמא לכו למים, לומר לך, מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה'. הסביר המהר"ל, נתיב התורה פ"ב, 'האדם הוא בעל גוף והתורה היא שכל א-להי, לכך צריך האדם שיהיה רחוק מן המדות שהם גשמיים, וצריך לדבק במדה שהיא שכלית. ועיקר המדה שהיא שכלית היא הענווה'. אומר המהר"ל, גוף האדם גבולי גשמי, ואילו התורה היא שכל אלוקי על גבולי. כדי שיוכל האדם להידבק בתורה, הוא צריך להתעלות מעל לגבולות הגשמיים. עיקר המידה שמרוממת את האדם מגבולותו, היא הענווה.

ממשיך שם המהר"ל ומבאר, 'ומדה העצמית שגרמה למשה שהיה מקבל התורה, היא הענווה אשר היתה עמו יותר מעם כל אדם אשר על פני האדמה, ולכך זכה לתורה... ובעירובין נה., אצל לא בשמים היא, לא בגסי הרוח היא, שאין להתורה שייכות כלל לגס רוח שהוא בעל מדה גשמית... הגשם יש לו רחוקים מוגבלים, וזהו מדת גס רוח שהוא מגביל עצמו בגדלות לומר כי כך וכך גדול הוא, לכך אין ראוי מדה זאת אל התורה שהיא שכלית, ולא יכנס השכל בגדר הגבול, אשר הגבול הוא שייך אל דבר הגשמי'.

אורות הפרשה

הרב חגי לונדן ר"מ במכון מאיר

עליית הדור

גם אם ניתן להתנחם עדיין בגדולים שחיים איתנו, לא ניתן להימלט מן התחושה של ירידת הדורות. מנהיגי הציבור שלנו מסתלקים אט אט מן העולם - הרב דרוקמן, הרב שטרנברג, הרב צוקרמן, הרב ליכטנשטיין; והרשימה מתארכת לדור ההנהגה הקודם - הרב שפירא והרב מרדכי אליהו; ומשם לרב צבי יהודה ולרב קוק, ועוד ועוד - זכר צדיקים וקדושים לברכה. בכל פעם שנפטרת אחת מן הדמויות הללו ישנם כאלה שממהרים להכריז כי "זהו סופה של הצינונות הדתית" ו"לא יהיה יותר מי שיאחד את הציבור". תחושות הייאוש הללו מתיישבות עם הדכדוך הפוסטמודרני שמביט על מהלך ההיסטוריה כמסע חד-כיווני אל האבדון. לפני כמאה ושבעים שנה חיבר מלחין גרמני, ריכרד וגנר, אופרה בשם "דמדומי האלים", שהמסר הפסימי שלה היה שבעת שהשמש של דמויות גדולות ("אלים") שוקעת ("דמדומים") - העולם מגיע לסופו. מכאן הגענו הגרמני "מנהיג חזק" ופשיסטי שיגאל את העולם מ"בינוניותו". הגישה היהודית היא הפוכה. הרב קוק כותב במאמר "הדור" ובמקומות נוספים על רעיון עמוק שמעניק מבט אופטימי על כלל תחומי החיים; כשם ש"חוק שימור החומר" ו"חוק שימור האנרגיה" טוענים שמסה ואנרגיה אינן נאבדות מן העולם אלא רק פושטות ומחליפות מצבי צבירה, כך ישנו "חוק שימור הרוחניות". אף על פי שענקי-הרוח הולכים ומתמעטים ("ירידת הדורות"), הרי ש"האנרגיה הרוחנית" שלהם עוברת לציבור הרחב שבמקביל הולך ומתעלה ("עליית הדורות"). כיום אין לנו דמויות כמו הרמב"ם, אולם האדם הממוצע כיום הוא בעל אינטליגנציה ופוטנציאל רוחני גדול לאין שיעור מאשר שכנו של הרמב"ם שבקושי ידע קרוא וכתוב. להבדיל, אין לנו כיום

המשך המאמר בעמוד 6<

אור חדש
על
ציון תאיר
ונזכה כלנו
במהרה
לאורו

במלאת ארבע שנים להסתלקותו של אבינו מורנו האהוב
הרב אלישע וישליצקי זצ"ל
נפיים אזכרה בע"ה ביום רביעי כ"ה טבת

עליה להר הזיתים	15.45
סיום משניות ולימוד בבית הכנסת במעלה הזיתים הרב מיכה הלוי שליט"א הרב רפאל שנור שליט"א תפילת ערבית	17.15
התכנסות זכרון וסיפורים	18.30

חנייה התאפיש: בחניון ליד מעגל התנועה מחוץ לאכונה נתיב - זמן רב היתמזח

שם משמאל לפרשה

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

משמאל, שברכה היא תוספת על עיקר הדבר, וכיוון שהמצווה היא שהאדם יהנה מהשבת, אז קיים כאן עיקר השבת, ממילא זוכה לברכה, לתוספת, למאור פנים ופניו מצהילות. (ושמעתי ממורי ורבי הרב יהושע רוזן זצ"ל, שהיו גדולי ישראל שהדבר ניכר עליהם בשבת, פניהם היו מאירים וקומתם גבהה).

מוסיף השם משמאל, על פי מה שדקדק אביו (מרש"י בסנהדרין נח, ד"ה ודבק), שאם אדם נהנה מדבר אז הוא נדבק בו, ואם אינו נהנה אין זה נדבק בו ולכן מצווה האדם לעשות את השבת, ליהנות משמירתה, ובזה תהיה לו דבקות בשבת וזה נשאר לו לדורות.

לומד מכאן השם משמאל לימוד לכל איש לשאר המצוות, "שלפי מה שהוא נהנה מלימוד התורה ומהתפילה ועשיית המצוות, כך הוא זוכה להיות דבוק בהם וזה נשאר להבא" - לדורות.

*במאמר שבסוּע עֵבֶר ביארתי מילים של אחד מזמירות השבת, השיר הוא 'כל מקדש שביע' ולא י-ה אכסוף' כמו שכתבתי.

הרב אשר בוחבוט

ר"מ במכון מאיר

שתשיג יותר בדעת תבין שאין אתה יודע, וככל שתבין שאין אתה יודע תוכל להשיג מושגים פנימיים יותר. שכן מצאנו במשה רבינו שלא ידע כי קרן עור פניו בענוותנות, וזכה לפה אל פה אדבר בו. מול "אמרתי אֲחַכְמָה וְהָיָה רְחוּקָה מִמֶּנִּי"¹¹, כשעץ הדעת מגיע ממקום הענווה שבתחילה אמר "הנני", ולאחר מכן אמר "מי אֲנִי כִּי אֶלֶף אֶלֶף פְּרָעָה", מסביר אור החיים הקדוש "שבזה שאתה מקטין את עצמך - אנכי שלחתיך". ומכאן, כאשר אנו נשאלים אֵיפֹה, שנזכה לענות כגדולי ישראל בענווה - הנני כאן.

1. (פרשת בראשית) פרק ג פסוק ח - ט
2. רבינו בחיי שמות פרק ג' פסוק א'
3. מדרש תנחומא פרשת שמות סימן טז
4. דברים פרק לג פסוק טז
5. אבן עזרא שמות פרק ג
6. שמות פרק יט
7. שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ב
8. ילקוט שמעוני תורה פרשת שמות רמז קסט
9. מדרש תנחומא פרשת שמות סימן יג
10. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ז עמוד א
11. קהלת פרק ז פסוק כג

מורה הנבוכים חלק שני

חדש! כרך שלישי
בסדרת פירוש מאת
הרב שלמה אבינר על
משנתו האמונית של
הרמב"ם.

עריכה: אוריה לוי
497 עמ', כ. כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים

ששערי תירוצים לא ננעלו, ובוודאי יגידו לו שלא יכלו להמית את הילדים, אבל על זה יכול להוכיח אותן שהיו שמחות ונהנו מכך שלא קיימו את ציוויו (וע"ש מה הן ענו לו במילים 'כי חיות הנה'). על-פי זה מבאר השם משמאל את הפסוק "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם". שואלים המפרשים מדוע נאמר כאן 'לעשות' והרי שבת היא שביתה ממלאכה, שהיא שב ואל תעשה? אלא "שצריך אדם להיות נהנה משמירת השבת ופניו מצהילים ולכן חשובה כמעשה". אם אתה יודע ליהנות מהשבת, רואים זאת על פניך, רואים את האור, את צהלת הפנים, את השמחה ממעלת השבת, בעצם ההנאה הזו אתה עושה את השבת, אתה מביא אותה ליעודה ותכליתה.

לפי זה מובן גם המדרש בבראשית רבה (פ' יא), "ויברך אלוקים את יום השבת ויקדש אותו" - בירכו באור פניו של אדם, קידשו באור פניו של אדם, לא דומה אור פניו של אדם כל ימות השבת (השבוע) כמו שהא דומה בשבת". מבאר השם

אחדות מכוח טהרת הלב

נאמר בפרשה "ויאמר אליהן מלך מצרים מדוע עשיתן את הדבר הזה ותחזינן את הילדים". שואל השם משמאל (תרע"ג, עמ' כ): מדוע נאמר כאן לשון עשיתן, הרי במה שהן החזו את הילדים, יש כאן העדר עשייה, הן רק לא המיתו אותם, אבל לא עשו פעולה חיובית להחיות אותם? אמנם חז"ל אמרו שהיו מספקות להם לחם ומים, אבל ברור שפרעה לא ידע מזה, כי אחרת לא היה מספיק להן התירוף 'כי חיות הנה', אם כן מדוע נאמר כאן לשון עשייה, 'עשיתן'?

מסביר השם משמאל על-פי דברי אביו (שלמד מתוס' בב"ק לב), שהנאה נחשבת למעשה, והצדיקות האלה, שפרה ופועה "במה שהחיו את הילדים, היו מלאות שמחה ופניהם מצהילים מרגשת קודש", כמו שפירש רש"י על הפסוק במשלי יז, "לב שמח ייטיב גהה" - כשהאדם שמח בחלקו, פניו מאירים, לכן הוכיח אותן פרעה מדוע עשיתן, שהייתן כל-כך שמחות, בזה שלא קיימתן את הציווי שלי, ההנאה הזו מהמעשה נחשבת לכן לעשייה. כי פרעה ידע

"הנני" מול "איפה"

הקשר בין האדם לאלוקיו מתחיל מבריאת העולם ומתגלה באדם הראשון לאחר חטאו ויִשְׁמְעוּ אֶת קוֹל ה' אֱלֹקִים מְתַלַּף בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי ה' אֱלֹקִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֵּן וַיִּקְרָא ה' אֱלֹקִים אֶל-הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אֵיפֹה¹.

ומאז התחבא האדם מגילוי ה', החלו האבות תנועה הפוכה בעולם שהיא התקרבות אל ה'. סדר ההתקרבות אל ה' הוא שתחילה משה רואה רק אש, ששואל בתחילה על גדרי הטבע בעולם "מדוע לא יבער הסנה". לאחר מכן הוא מבחין שיש כוחות המנהיגים את הטבע שהם המלאכים ויִקְרָא מְלַאֲכֵי ה' אֱלֹוֹי בְּלִבְתָּ אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה.. וַיֹּאמֶר

מֹשֶׁה אָסְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת-הַמְּרָאָה הַגָּדוֹל הַזֶּה מִדּוֹעַ לֹא-יִבְעַר הַסֵּנֶה², ולאחר מכן הוא זוכה לגילוי של נבואה² בקריאת ה' אליו וַיִּקְרָא ה' כִּי סָר לְרֵאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹקִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הַנְּנִי³. "אל" הקדוש ברוך הוא: במקום עמוּדוֹ של עולם אתה עומד, אברהם אמר הנני, ואתה אמרת הנני³. וזהו התיקון של אדם הראשון, במפגש עם ה' בפניה של אֵיפֹה התשובה היא הנני. חוסר הרצון להתקרב אל ה' בא מזהמת הנחש שמאכלו עפר, ולכן ממשוה נדרשת הכנה ובא הציווי "שֶׁלֹּ-נִעְלָדָה מֵעַל רִגְלֶיךָ". ובמקום הזה, הר חורב, שבו הרצון לפגוש את ה' הוא ראוי ונכון ויש לשומרו לדורות, שמשוה סר לראות - וַיֹּאמֶר כִּי-אֶהְיֶה עִמָּךְ וְזֶה-לִּי לְחֵן כִּי אֲנִי שֶׁלֹּ-חֲתִיךָ בְּהוֹצִיאָךְ אֶת-הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת-הָאֱלֹקִים עַל-הַיָּד הַזֶּה⁴. וכן בהמשך לכל עם ישראל, רצוננו לראות את מלכנו, אבל צריך הכנה - וַיְהַבְלֵת אֶת-הָעָם סָבִיב לְאִמּוֹ הַשְּׁמָרוּ לָכֶם עֲלוֹת בְּהָר

וַנִּגַּע בְּקִצְהוֹ כָּל-הַנֹּגֵעַ בְּהָר מוֹת יוֹמָת... רַד הָעֵד בְּעַם פְּוִיִּהֶרְסוּ אֵל-ה' לְרֵאוֹת וַנִּפֹּל מִמֶּנּוּ רַב⁵. הרצון להתקרב הוא האש הפנימית שיוקדת בעם ישראל שנמצאת בתוך הסנה, שמבעד לקוצים מסתתרת אש. ורצון שכני סנה⁴ הכוונה שבעם ישראל יש רצון להיגאל, ורק הקוצים הם הנראים מפרידים. ובמעמד הר סיני האש מתגלה בבירור, ומקור המילה סיני הוא מלשון הסנה הבעור⁵ - "יָהֵר סִינִי עֲשֵׂן כְּלוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עֲלָיו ה' בְּאֵשׁ⁶". וכנגד התקרבותו של האדם שהיא כאש כך יאר ה' פניו אליו. "סמכוני באשיות, באשות הרבה, כאש של אברהם ושל מוריה ושל סנה, ובאשו של אליהו ושל חנניה מישאל ועזריה"⁷ - שהקב"ה מחפש את הלב הבעור כאש, והרצון הזה, שגם נראה בתוך הקוצים - הוא טהור; שהאש אינה מקבלת טומאה. ומתוך ידיעה זו אפשר לומר "הנני", שמכל קריאה שקרא ה' למשה אמר הנני⁸. השכר של משה רבינו באמירת הנני נוכח פני ה' "אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה אמרת הנני, חיך שתבא שעה ותאמר תפלה על ישראל ואנכי אענה אותך מיד, שנאמר אז תקרא וה' יענה תשוע ויאמר הנני (ישעיה נח ט)".⁹ וברצון של "הנני" כי סר לראות" למול "ויסתר משה פניו כי ירא מִהֵבִיט אֶל-הָאֱלֹקִים" מתחבא סוד להט החרב המתהפכת; שכך אפשר להשיג את עץ הדעת. "ויאמר משה אסורה נא ואראה, ר' יוחנן אמר שלש פסיעות פסע משה". "בשכר שלוש זכה לשלוש: בשכר "ויסתר משה פניו" - זכה לקלסתר פנים. בשכר "כי ירא" - זכה לוֹוִיראוֹ מגשת אליו", בשכר "מהביט" - זכה לתמונת ה' יבִיט¹⁰. כלומר, ככל

הגויים הנוצרים יימח שמם, אין לתאר מה שעשו לנו. לא רק שהרגו אותנו, רצחו אותנו, שדדו אותנו, עשו חורבנות בבתים ובגופים שלנו, אלא עוד עשו חורבנות בכלי הקודש, בספרי הקודש שלנו. הם עשו בלבושים שאין לתאר. לא רק בתנ"ך, את זה אין צורך להזכיר, אלא גם בגמרא וברמב"ם עשו שְׁמוֹת וחורבנות. רוב ספרי הקודש בזמן הגלות נדפסו בארצות של שלטון הנוצרים, והייתה שם צנזורה שעשתה חורבנות. הם ידעו שהביטוי 'מינים' מכון אליהם, וזה נכון, הם צדקו. לכן בכל מקום שכתוב מינים, הם מחזקו וכתבו אפיקורסים. מאפיקורסים לא אכפת להם, אפיקורסים הם אתאיסטים שקיימים גם אצל הגויים.

דוגמה לכך נמצאת ברמב"ם בפרק שני מהלכות תפילה. כל ההתפתחות של העבודה הזרה הנוצרית התחילה בימי בית שני בזמנו של רבן גמליאל. אז תיקנו את 'ברכת המינים'. נזכר בברייתא בגמרא שרבן גמליאל הכריז: מי יודע לתקן ברכת המינים? ברמב"ם² העניין מפורט יותר. "בימי רבן גמליאל נתרבו האפיקורסים" - כך כתוב,

אך זה שקר של הנוצרים שהכתיבו זאת. האמת שצריכה להיות כתובה היא: בימי רבן גמליאל נתרבו המינים. זו הגדרה קצרה וברורה בלשון קדשו של הרמב"ם שאצלו כל מילה שקולה. בזמן קצר הם הצליחו והתפשטו, "התרבו המינים שהיו מצרים לישראל ומסיתים את העם לשוב מאחרי ד'". הגדרת המינות מצויה בשני הצדדים הללו. בפרק הראשון ברמב"ם בהלכות תפילה מצוי סדר התפילה, דאורייתא ודרבנן. תפילת שמונה עשרה נתקנה לפני רבן גמליאל, כבר בזמן עזרא ובית דינו ונחמיה, אנשי כנסת הגדולה. אבל מעט יותר מאוחר, בדורות התנאים בימי רבן גמליאל, כתוב ברמב"ם שנתרבו המינים. ובהמשך כתוב שראו חכמי ישראל שאין צרה גדולה יותר מזה בעולם, אין רעה יותר גדולה מזו. אכן, זו הרעה והצרה היותר גדולה שבעולם, בניגוד לנצח ישראל. בפרשת בלעם נאמר: "לא איש אל ויכוּב³, אתה הוא ד' האלקים אשר בחרת באברהם⁴". אתה בחרתנו מאברהם אבינו ועד הנה. הנוסח שלהם, יימח שמם, הוא שאין יותר עם ישראל.

הם טוענים: 'אנחנו בני ישראל'. כל העניין שלהם מאז ועד הנה הוא מלחמה בנו, מלחמה בנצח ישראל, מלחמה בעם ישראל, מלחמה בתורת ישראל. הרמב"ם מגדיר: ראו חכמי ישראל שזו הצרה היותר גדולה שבעולם, צרה המיוחסת לעומק חיינו ולסדרי הדורות בישראל, אסון נורא, ולכן החליטו שהכרחי לקבוע פנייה לריבוננו של עולם: והמינים תעקר ותשבר ותמגר ותכניע. ברכה חדשה. עד כה היו שמונה עשרה ברכות, ולפתע ברכה נוספת ביחס למינים, לצרה הנוראה הזאת. ומאז בכל הדורות, מכיוון שרוב הספרים נדפסו אצלם תחת שלטונם הם עשו זיופים, אפילו ברמב"ם הזה שנדפס בוויילנה, ברוסיה, הייתה צנזורה נוצרית, ובמקום 'נתרבו המינים', הם כתבו 'נתרבו האפיקורסים'. זו דוגמה אחת מני רבות⁵.

1. ברכות כה, ב.
2. הלכות תפילה פרק ב, הלכה א.
3. במדבר כג, ט.
4. נחמיה ט, ז.
5. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק כ' עמ' 170-171.

רבנו הרב אלישע זצ"ל היה ממחולליה הגדולים של מהפכת ישראל הטבעית. מהפכה שאיננה כוחנית ואיננה אליטיסטית. ארבע שנים להסתלקות

ישראל השניה וישראל הטבעית

מהמידות, מהדברים הבסיסיים (עמ' 250). ובלשון אחרת בדברים שכתב במאמר לזכר ש"י תובל: "בטבעיות הקשר העממי עם כלל ישראל, בצמיאון לתורה גדולה חיה ומאירה, בישור, בענווה ובגבורה..." (דרך שיכור לו האדם, עמ' 143). בדברים אלה לימד הרב את כולנו להשתחרר מרגשי הנחיתות כלפי ההגמוניה השלטת. אנשי ה'מרכז' אינם טובים יותר - מוסריים יותר וציוניים יותר. מעלתם של אנשי ה'עיריות הטבעיות', ובודאי אלה הנמצאות בספר ועומדות בנחישות ובגבורה מול התקפות טרור שנים רבות, היא מעלה ערכית ראשונה במעלה ובזכות אותן 'עיריות טבעיות' מדינת ישראל מתקיימת.

לאור דברי הירושלמי (שקלים ב, הלכה ה): "אין עושים נפשות (-ציון מפואר לקבר) לצדיקים דבריהם הן הן זכרונן", אמר הרב: "כשאדם גדול מישראל מחדש דברי תורה באמת, זה הזיכרון שלו... בעקבות דברי התלמוד הירושלמי אפשר לומד גם: אין עושים נפשות לצדיקים, מעשייהם הם הם זכרונם... כשהעיר שלכם צומחת ומתפתחת, תהליך שמתרחש גם בעוד עשרות מקומות, צמיחה מתוך תורה, מתוך קשר לתורה בכל מערכות החיים, זה בעצמו זיכרון לאותו אדם שהיה שותף לכל זה, עזר לזה, ומסר את הנפש על זה. את הכאב על פטירתו עלינו להפנות לעשייה בדרכו" (שם עמ' 87).

רבנו הרב אלישע זצ"ל היה ממחולליה הגדולים של מהפכת ישראל הטבעית. מהפכה שכל כולה עוסקת ואיננה אליטיסטית. מהפכה שכל כולה עוסקת בהצמחת תורת ארץ ישראל המחוברת והמחברת את הנפש לכלל... ועד "הדרך העולה להרמת דגל ציון וירושלים" (דרך שיכור לו האדם עמ' 143).

להבדל בין החלקים השונים בחברה הישראלית. בהיפוך אופייני לשיח השולט כפר במושגים 'פריפריה' ו'מרכז', שהגדירו שוב הגמוניה שנמצאת במרכז, ושוליים - פריפריה, שאיננה נמצאת במרכז. הרב הקפיד לכנות את עיריות הפיתוח 'עיריות טבעיות', ואילו את ערי המרכז כינה 'עיריות פיתוח'. זאת לא היתה אסטרטגיה של אפליה מתקנת אלא נקודת מבט עמוקה שביקשה לשנות את השיח הישראלי שהושפע שנים רבות מערכים מסולפים.

בכ"ז במרחשוון התשע"ה, בשבוע בו הלך לעולמו ידיד נפשו ושותפו למהפכת הגרעינים התורניים, מנכ"ל קרן קהילות, ש"י תובל ז"ל, ביטא את עמדתו בשיעור שהעביר בשיבת קרית גת. דבריו על ש"י הם אפוא גם נקודת מבטו האישית: "הוא (=ש"י תובל) לא היה מסוגל לשאת את המושג 'עיריות פיתוח', הוא לא השתמש בו, הוא קרא להן 'עיריות טבעיות', הוא אהב את הטבעיות הזו" (זאת רוחי אתן בקרבכם, עמ' 382, הציטוטים להלן מספר זה שיצא לאחרונה על ידי שיבת קריית גת).

מהי משמעות ה'טבעיות' של העיריות הטבעיות? הטבעיות היא טבעיותה של נשמת ישראל, המתבטאת במידות טובות, באירוח חם ולבבי, בחיבור טבעי למסורת ישראל וכבוד לתורה ולחכמיה, לציונות וללאומיות. וכך התבטא בשיחה אחרת: "ברוך ה' אנשי קריית גת הם אנשים טבעיים, הם לא כל כך מחזיקים מעצמם, הם בוודאי לא כפויי טובה..." ובשיחה אחרת: "לאט לאט כל העם מתחיל להבין שהאמת צומחת

ככל שחולפות השנים, הגעגועים למורנו ורבנו הרב אלישע זצ"ל מתגברים. געגוע להארת הפנים, ללחיצת היד, לשמחה הקורנת ולאנרגיה המתפרצת, לתורה שהיא דרך ארץ. אך מעבר לכל אלה, געגוע עמוק ונוקב לתורת ה'כתוב השלישי', שכל כך חסרה כיום. תורה שאיננה מתמקדת בסימון יריבים ואויבים, אלא עוסקת בחיוב ומדישה את הייחוד והיחד כאחד, גם כאשר נאבקים וחולקים. הכתוב השלישי איננו מכריע כצד זה או צד זה, אלא מכריע ביניהם - מחפש, מתוך הקשבה כנה, את המשקל המדויק של הצדדים השונים ומסייע בתיחום מקומם המדויק, 'איש על מחנהו ואיש על דגלו'. בשנים האחרונות, מכיוונים שונים, נעשו עבודות שביקשו להמשיג את קו השבר בחברה הישראלית. יש שהציעו את המינוח 'נייחים' ו'ניידים' כדי להסביר את ההבדל בין מי שחי כאן בארץ ומחובר למדינה, לעם, למסורת ולמורשתו, לבין מי שקבוצת ההתייחסות שלו נמצאת אי שם מעבר לים ורואה עצמו כאיש העולם הגדול, הגלובלי, שאיננו מחובר דווקא לארץ ולעם.

עבודה אחרת שפורסמה לאחרונה הציעה את המינוחים 'ישראל הראשונה' ו'ישראל השניה'. על פי התאוריה הזאת 'ישראל הראשונה' מזוהה עם הגמוניה תרבותית, פוליטית ומשפטית, שמאוכלסת ברובה באשכנזים בעלי נטיות מרכז-שמאל, בעוד 'ישראל השנייה' מזוהה עם ציבור המזרחים ונוטה לתמוך בליכוד ובמפלגות ימין. לרבנו הרב אלישע זצ"ל היתה הגדרה ייחודית

הלחץ שאני נתון בו. יום דין, מישוהו בודק אותך. עובר על אותיות חיך. בודק אם אין בהם פגם, חסרון או סדק. מישוהו פותח את התיבה הכמוסה ביותר. זו שאייתה שפכת שיח שנים רבות כל כך. זו שהייתה על ליבך, והרגישה בו את כל התחושות. זו שהייתה על ראשך ועברו דרכה כל המחשבות. כמה סודות טמונים בקופסא הזו, כמה חיים. ועכשיו היא בבדיקה. החיים נבדקים דרכה. זה הכי אישי. ומישוהו בודק לך את האישי הזה... ואולי זה הפירוש הכי פשוט לספרי חיים נפתחים. הספרים המגולגלים האלו, הנסתרים, שזרעם ניתן ללמוד כל כך על החיים. ואני עוד מהדהדות בי המילים של הרב נתן 'לא פסלתי את התפילין, פסלתי אותי'. עשרים ושבע שנים עברו מאז... התרצה את תשובתי?

הפעם לא חייכתי שיתקשר אלי, אם זה יום דין, אז צריך לדעת לעמוד בו. התקשרתי בעצמי. 'אה שלום וברכה, התפילין שלך מוכנות... אני, מילה אחרת הייתי מבקש לשמוע. לא מוכנות ולא תפורות...'

'אבל מה מצבם?' 'מצוי... ספרדי מהודו. אמרתי לך - הן מוכנות' לשון של זהירות, אדומה ומאיימת נהפכה לי באחת ללבן, וימי דין נתהפכו לי לרחמים מרובים. סגרנו מעגל.

בצהריים כבר הייתי אצלו. אוסף את התפילין בחיבה יתרה, בודק את הסגירה ואת הצביעה, ובוחר רצועות חדשות.

בבוקר אני מתעורר בהתרגשות כמו של נער בר מצווה. התפילין מחכות לי, ואתן הרצועות החדשות. אני מזדרז לבית הכנסת, פושט מהר את השרוול עד למעלה, ונזכר ביצחק שפשט צווארו לעקידה... מנסה להסתדר עם הרצועות החדשות שעדיין לא מבוימות, לא מכירות עדיין את תבנית היד או הקופסא. והן משתוללות לכל עבר. רגע, רגע, אני אומר להן... לא להתפרע פה, הנה תיכף נסדר אתכן - והן נעתרות בסוף, מרכינות ראש ומכונות להקשר. כנראה גם הן מתרגשות, לא רק אני... מהדק ונאנח קצת מהצביטה הזו של העור החדש על היד. אבל הכאב הזה הוא ענוג. ואני מהדק עוד קצת, צורב לתוכי את מתיקות הדין הנהפך לרחמים. הסימנים נחקקים בגוף אבל מחלחלים לעוד מקומות והכאב של הרצועות הולך ומוחק את המילים 'פסול, מעיקרא'. רצועות לשון רצון עולה לי פתאום מחשבה, רצון עליון, מחודש, וקול אחר נשמע באוזני, מבעד לעשרים ושבע שנים - 'מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'.

[מתוך הספר 'עבודת הנפש' שיצא זה עתה]

ספיקות, אין לך אולי, אתה ישר שומע בקול ה' בלי אם ובלי אולי. הוורט הזה דווקא נגע בליבי וניחם אותי קצת. אבל עדיין התפילין פסולות מעיקרא. טוב, קמתי מעפר מה שנקרא... החלפנו פרשיות הפעם מסופר מהודו ומשובח, עם בדיקה אחרי בדיקה לראות שלא חסרה שום מילה, והכתב מאושר ומהודר. על הדרך החלפתי גם רצועות ובתים, ואפילו עשיתי בר מצווה קטנה בישיבה. קניתי כיבוד, עליתי לתורה, זרקו קצת סוכריות, ואמרתי דרשה. בר מצווה בגיל עשרים. לעולם לא מאוחר, ותמיד אפשר לתקן. בלב שלי צחקתי שבכל אותם פעמים שיצא לי להניח תפילין שלא שלי, והייתי מייסר את עצמי שיהודי צריך להניח את התפילין שלו, ואיך קרה לי ששכחתי אותם בבית ועכשיו אני צריך טובות מחברים, אז כל הפעמים האלו היו כנראה הפעמים היחידות שהנחתי תפילין כשרות... עם השנים הייתי אוסף נחמות לפצע הזה. פעם אחת שמעתי סיפור על ר' לוי יצחק מברדיטשב שאיים על הקדוש ברוך הוא שאם לא ימחל לישראל - הוא יפרסם ויודיע בעולם שהתפילין של מריה עלמא - פסולות הן. שהרי תפילין שלו מה כתוב הן 'מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'. ואם לא ימחל להם, חלילה לא יהיו ישראל בארץ. חייכתי. אמרתי בליבי לקדוש ברוך הוא - כדאי לך לשמוע לר' לוי יצחק. זה צער גדול מאוד תפילין פסולות, עדיף לך למחול להם... עשרים ושבע שנים עברו מאז... ומזה זמן שאני משתעשע ברעיון לבדוק את התפילין עוד פעם. אמנם תפילין בחזקתן עומדות, ואין צורך לבדוקן אם יודעים שהן כשרות. ואני - בדיקה אחת הספיקה לי. הן כשרות. מהודרות. מה אני מחפש לעצמי צרות... אך הרצועות הכריעו. עשרים ושבע שנים עשו את שלהן והן התחילו להיצרם, והגיע הזמן להחליף אותם. ואם כבר מחליפים, וחודש אלול היום, ואני מחפש קצת יראה בכל זאת, וכתוב שחסידיים ואנשי מעשה בודקים את התפילין בחודש אלול... אז אולי הפעם נעשה משהו אמיץ. אמנם אני חסיד ולא איש מעשה... אבל בחודש אלול אני מנסה להתחפש לאחד כזה.

וככה מצאתי את עצמי בפתח מכון הסת"ם, יושב מול המגיה, והוא מחייך אלי ואומר 'טוב, נפתח ונראה' ומשם ברצף סיפורים על דברים שהוא ראה לאורך החיים, ועל סוגים מסוגים שונים ומשונים של פסולים.

הוא את הסיפור שלי לא ידע. אבל אני ידעתי... ובאותו רגע הבנתי שסידרתי לעצמי יופי של יראה. יומיים. יומיים של מחשבות. של זכרונות. של תשובה. של תפילה גם על הימים ההם, וגם על ההווה. התרצה את תשובתי? יומיים עם התפילין שהואלתי להשאיל מהבן שלי... הרצועות שם עוד חדשות קצת וחורצות את העור שלי, ההיקף של הראש קצת לוחץ עלי, ומדגיח לי עוד יותר את

נפתח נראה'... הוא הפטיר לעברי, ולי קפץ הלב... מה נפתח ונראה? מה יש כאן לראות? מה הוא שם לי סימן שאלה כזה בסוף המשפט? יכול להיות שעוד פעם אני באותו סרט? בסך הכל רציתי להרגיש קצת יראה באלול... מסביב הכול מלא בתשובה מאהבה, ושמחה והתוודעויות, ואור וטוב מבית מדרשו של הרב קוק ושל הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן. ואני... פתאום קפץ לי איזה מין רצון לקצת יראה... איזה רעדה בלב, איזה מיתר רוטט... אז החלטתי ללכת על זה סוף סוף... עברו כבר עשרים ושבע שנים מאז, אולי משהו הועם... אבל ה-נפתח נראה' שלו זרק אותי בבת אחת לשם, עושה לי מין ניתוח לב פתוח, ומכניס לי את מידת היראה באופן שלא תכננתי. חורף תשנ"ב היה מבורך מאוד בגשמים. סכר דגניה נפתח ושלג ירד ברמת הגולן ארבע פעמים, תוקע אותנו פעם אחר פעם בלי יכולת לצאת מהחור שהיינו בו - שנקרא סינדיאנה. גבעה חשופה מעל נפאח, שהייתה הבסיס של פלוגת הצמ"פ חורף בגדוד 71.

החורף המבורך הזה ירד לנו על הראש במשך חודשים. ענן קבוע של ערפל, בוץ סמיך, טנקים רטובים ושוקעים בבוץ פעם אחר פעם, קור ועוד קור, ועוד כוויות קור. ובמילה אחת - סיוט. הקיץ הגיע ואיתו גם השחרור... ואני החלטתי שהואיל והתפילין היו איתי לכל אורך החורף ההוא, וסבלנו יחד, הגיע הזמן לפנק אותם בבדיקה, כדי לראות שלא קפאו שם האותיות מרוב קור. הלכתי למכון בדיקה סמוך לבית הורי, והנחתי אותם בבדיקה. 'כמה ימים זה יקח?' שאלתי, והבודק ענה לי - יומיים שלשה. בינתיים אניח את התפילין של אבא. אני פחות אוהב אותם, הם לא בדיוק על הגודל שלי, וגם ישנות יותר, ובכלל - כל יהודי צריך שיהיו לו התפילין שלו, אבל זה רק יומיים... כעבור יומיים הגיע הטלפון... 'תשמע, אני ממש מצטער אבל התפילין שלך פסולות' 'מה - הם נרטבו? עד כדי כך?' 'לא, אין שום רטיבות, המצב הפיזי שלהם בסדר. הבעיה היא אחרת. הן פסולות מראש, מעיקרא... חסרה מילה שלא נכתבה. במקום והיה אם שמע - כתוב שם 'והיה שמע'. את התחושה שהרגשתי ברגעים האלו לקח לי שנים להבין... מין דחייה כזו. סטירה לפנים. ולא שלא היה לה על מה להתבסס. הימים היו ימי ישיבה ראשונים, והיו בהם מחשבות רבות על העבר, על איך נראו החיים עד עתה ואיך הם אמורים להיראות. ופתאום טלטלה כזו... אבא שלי כשראה בצערי אז, ניסה לנחם אותי 'נה, מה קרה, אין אצלך את המילה אם... אין לך

את התחושה שהרגשתי ברגעים האלו לקח לי שנים להבין... מין דחייה כזו. סטירה לפנים. ולא שלא היה לה על מה להתבסס.

שליחת הציבור שלכם
מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בני אב בציבור הדתי?
איתנו אתם יכולים!

הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע ופרסום בכל בני הכנסת ברחבי הארץ והדקות מועדתי בבתי הכנסת
גריזונים דתיים • דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

הקניין מיוחד
ציבור קודם דפוס ופוסט
איכות עשירי מוצרים בניילון
לפי הגובה הרצוי ביחס
הכנסת אינטרנט לעלויות
פלוס

0522080512@gmail.com

ביטוי עצמי (מובחנות) בנישואין

מובחנות בין בני זוג, היא: להיות האני העצמי בתוך הקשר הזוגי יחד עם תחושת ה'אנחנו'. לכל אחד מבני הזוג, ישנה נוכחות, בה הוא מביא את עצמו לקשר הזוגי ל'אנחנו'. זאת הידיעה והתחושה, איך אני נותן מקום לעצמות שלי, מבלי לבטל או לדחות את בן הזוג ולחיות מתוך ה'אנחנו' הזוגי, או המשפחתי.

ישנם זוגות שמתקשים להיות מובחנות, הן בקשר הזוגי והן בקשר המשפחתי.

דוגמא א' בזוגיות:

לאה (משבוע שעבר), נאבקת עם בעלה, במטרה להשליט את דעתה ורצונותיה עליו. "אני לא מבינה מה הבעיה..." אמרה לי

בפגישה. "אני שואפת שנהיה ביחד, אז למה אני לא יכולה להחליט בשבילי...". לאה לא שמה לב שבאופן הזה היא לא מבחינה בו, ברצונותיו, באישיותו, וממילא לא ייתכן מצב של ביחד, כי רק היא דומיננטית בקשר והוא נעלם/נאלם. מתקבל הרושם שהגבולות בינה לבין לא ברורים. בעלה של לאה, חיים, מתלונן כנגדה, מנסה להדוף אותה. היא מפרשת שהוא מתנגד לה ואז היא נלחמת בו יותר. זה מעגל סגור שהולך ומתעצם, עד שהגיעו למצב של החלטה לגירושין. הם היו מעורבים, ללא גבולות, ולא ידעו לשאול ולהקשיב לעצמם ומתוך כך, לשתף את בן הזוג, מבלי לאלץ/להתקיף וכד'.

כדי שתהיה אחדות ביניהם, יש צורך שיהיה מקום של נוכחות וכבוד לכל אחד מהם במלואו, כך

שה'ביחד' נבנה משניהם. כשהאחד פולש לרשות היחיד, הוא לא מבחין בעצמו וגם לא בזולתו.

דוגמא ב' בזוגיות:

שלום אוהב שלום ורודף שלום, בתנאי שהדרך לשלום, היא רק כפי שהוא רואה אותה. כשאשתו אמרה לו שהיא רואה את הדרך לשלום בית באופן אחר והיא נפגעת ממנו, הוא לא היה מוכן לקבל וראה ברצונה האחר, פגיעה קשה בכבודו ובמעמדו. גם כאן, אין גבולות ברורים שייתנו ביטוי מלא, עצמאי ואוטנטי, לכל אחד מהם. רק מתוך כבוד לעצמי ולזולת, ניתן יהיה להגיע להבנות ולהסכמות.

דוגמא במשפחה:

חוסר מובחנות של ההורים כלפי ילדיהם, כאשר הם רואים את ילדיהם כ'רכוש' ואז מאלצים אותם להתנהל כפי שהם בטוחים שהכי מתאים ונכון. הם אינם רואים את צורכי הילדים, את אישיותם, את הרגישויות של כל אחד ואינם נותנים אפשרות מכבדת להקשיב למחשבותיו ולתכונותיו של הילד הייחודי. הילה גדלה עם אמא מתערבת, מאלצת וחונקת. היא החליטה שהיא לא תהיה כזאת. אך מכיוון שהיא 'נקה' את התנהלותה של אמא, היא לא שמה לב שהיא 'מעתיקה' אותה, מפני שהיא פירשה את התנהלותה מול הילדים - כדאגה, ואפילו מחויבות מתוקף תפקידה כאמא. נוצר מצב שילדיה הרגישו שהיא דואגת רק לעצמה על חשבונם, והקרע ביניהם היה בלתי נמנע.

בזוגיות ובמשפחה קיימים רגשות חיוביים ושלייליים, לעיתים הם עזים מאד, סמויים ו/או גלויים. אצל כל אחד מבני הזוג קיימות גם אמונות, מחשבות וכד' על - איך צריכה להיות זוגיות ומשפחתיות. או אז, הם עלולים להתבלבל ולא להצליח להפוך להיות 'אנחנו' משותף תוך

החזקת ה'אני' העצמי:

בכל אחד מהמקרים הנ"ל ועוד רבים כמותם, הדרך להגיע למובחנות אישית ולגבולות מתוך כבוד מתחילה - כאשר האדם מכיר בייחודיותו שאין עוד אחד כמוהו בעולם ויש לו תפקיד מיוחד בעולם, שואל את עצמו שאלות על עצמו וקשוב למה שעולה מתוכו. כמו: מה אני חושב, מרגיש, רוצה, מה קורה לי מה הקול הפנימי שלי אומר?

בשלב השני: האם אני פתוח להקשיב וללמוד את מקומו של השני, מתוך הכרה ברורה שכשם שאני יחיד ומיוחד, גם בן הזוג/ הילד שלי יחיד ומיוחד. לכן אתעניין בכנות מלאה, מה השני חושב ומרגיש וכו'.

כשקיימת היכרות וידיעה עצמית והיכרות וידיעת האחר, מרגישים עצמאות הדדית וכל אחד מביא את עצמו האוטנטי מתוך בחירה ורצון, מתוך כבוד לעצמי ולזולת. במצב כזה, נוצרת שותפות ואחדות בחירית ואוהבת.

לתגובות ושאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - esteravr@gmail.com

שמות / יפה

(על משקל השיר המפורסם של זלדה "לכל איש יש שם")

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם -
שְׁנַתְנֶה לוֹ הוֹרִיו
וְנַתְנֶה לוֹ מִכְּרִיו
שֵׁם שְׂנֵינָה בְּיַלְדוֹתוֹ
וְעֵבֵד בְּבִגְדוֹתוֹ
וְשֶׁהִטְבִּיעַ רְשׁוּמוֹ עַל מַהְלָךְ תַּיִו

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם -
שְׁלִפְעָמִים הוֹלֵךְ לְפָנָיו
וְלִפְעָמִים מִסְתִּיר פָּנָיו
שְׁלִפְעָמִים הוּא בּוֹחֵר בּוֹ
וְלִפְעָמִים הוּא בּוֹרֵחַ מִפָּנָיו
שֵׁם הַנִּפְעֵל מְפַלֵּל בְּחִירוֹתָיו

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם -
שְׁלִפְעָמִים זֶה הוּא עֲצָמוֹ
וְלִפְעָמִים בְּלוּעַ בְּשֵׁמוֹת אַחֲרֵים
שֵׁם שֶׁהוּא הוֹתִיר בְּעוֹלָם
אוּ שְׁפִשׁוּט נְעֵלָם
אִם חָבֵה, אוּ לֹא, לְתַכְלִית תַּיִו...

לְכָל אִישׁ יֵשׁ שֵׁם -
שְׁלִפְעָמִים הוּא מְכַר
וְלִפְעָמִים מְנַכֵּר
שְׁלִפְעָמִים הוֹלֵם אוֹתוֹ
וְלִפְעָמִים הוֹלֵם בּוֹ
וְתַלְוִי בְּעִבּוּדָה עַל מְדוּתָיו

המשך המאמר של הרב לונדין מעמוד 2
מנהיגים בשיעור קומה כמו בן גוריון, אולם בשורה התחתונה מצבה של מדינת ישראל טוב לאין ערוך ממצבה בתש"ח. זוהי גם הסיבה שרוב העולם כיום מנוהל בשיטה הדמוקרטית ולא המלוכנית. הנביא מתאר שלעתיד לבוא "לא ילמדו איש את רעהו לדעת את ה'", אלא "כולם ידעו אותי למקטנם ועד גדולם". בספר ריש מילין מסביר הרב קוק שככל שהגאולה תתקדם, אנשים יקבלו פחות מוסר ולימוד מגורמי חוץ אלא יפתחו מעצמם מוסר אוטונומי-פנימי שינהל את חייהם. יש לכך כמובן נזקים מתלויים כמרד במסמדים השונים וחוסר קבלת סמכות, אולם בסופו של דבר הישועה הולכת וזורחת. הנגזרות הן רבות: לא ניתן כיום לחנך באופן הקשוח של הדורות הקודמים; הכלה ורגישות כלפי התלמידים הן כיום מרכיב חיוני מאין כמוהו בעבודה החינוכית. לא ניתן כיום להנהיג פוליטית, ציבורית ואפילו רוחנית - באופן יחידני. גם בציבורים כדוגמת החרדי - שבו קצב השינויים הוא איטי יותר - אין כבר סמכויות בלעדיות כבימים עברו; וטוב שכך. המושג "מלך המשיח" שאנו מייחלים לבואו לא יהיה בבחינת "מוח באיברים" במובן של אוטוריטה רחוקה שנות אור מנתיניה ומחלקת פקודות, אלא בבחינת "לב באיברים" שמעניק השראה ומרים אותנו יחד עימו.

שאלו כפרשה

1. איזה עץ בער באש ולא נשרף?
2. כמה ימים התנגד משה לשליחות שה' הטיל עליו? (רש"י)
3. מה היה האות השני שנתן ה' למשה לעשות לפני העם?
4. האם העם האמין למשה ולאחריו שה' רוצה לגאול אותם?
5. מה עשה פרעה לאחר שמשה ואהרן באו אליו בפעם הראשונה?
6. על מה התלונן משה לפני ה' בסוף הפרשה?

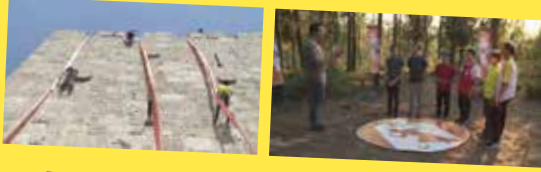
« שמות

שלחו אלינו תשובות באתר ערוץ מאיר לילדים, ואולי תזכו בפרס!

חידה חדגא

מהיכן למדו הז"ל שבמצרים נולדו "שישה בכרס אחת"?

המלצה השבוע

אוהבים חידונים ותחרויות? באתר ערוץ מאיר לילדים תוכלו לצפות בתחרויות וחידונים מעניינים ומותחים! צפו בתוכניות "ידעתי", "גדולים", "המסע" ותוכניות תחרות נוספות!

מצאו למדו התמונות רמזות מתוך הפרשה

תמונות כפרשה

המנהיג העניו

השבת אנחנו מתחילים את החמש השני, חמש שמות. בני ישראל במצרים, ומלך מצרים מחליט להתעלל בהם ולהכריז עליהם. כעבר מאות שנים הקדוש ברוך הוא מחליט שהגיעה השעה לגאול את בני ישראל, והוא מבקש ממשה שילך לפרעה וידרש ממנו להוציא את העם.

בפרשת שמות, זו הפעם הראשונה בתורה בה אנחנו פוגשים את משה רבנו. משה רבנו שעתיד להיות מנהיגם של ישראל לדורות, היה אדם פשוט, ועניו ביותר! משה דאג לעשות צדק במריבות שראה בין מצרים ובין עבריים. משה נאלץ לברוח למדיו, ושם הוא עזר לבנות יתרו לשאב מים. משה היה רועה צאן פשוט.

משה לא התירה, לא חפש שררה וכבוד. להפך, הוא נסה להתחמק מהכבוד שה' רצה לתת לו, מההנהגה ומהמלכות. אבל כנראה שדוקא בזכות מדותיו הטובות, הפשטות, אהבת האדם והישרות שהיתה לו למשה - הקדוש ברוך הוא בחר בו לגאול את ישראל. כי מי שהוא ישר וטוב לב, הוא הראוי להנהיג את ישראל, ושעל ידו תנתן התורה!

ישי, ערוץ הילדים

תורת האויר

שמות מאת יוסי שחר. להזמנת סדנאות קומיקס: 0549-256994

איך מציירים שמות?

אך על ידי אויר, גם כתיבת השם יכולה להכיל משמעות. ניקח לדוגמה את 'מכון מאיר'...

נחשוב איך ואיך נצייר את המילים 'מכון מאיר'...

שמות

כעת, איירו את המילה מהחפצים עליהם חשבתם...

כך נוצרים רבים מהסמלים אותם אתם מכירים:

מכון מאיר

מה עקרונות בשמות עד כדי שהספר יקרא כך? רגע לפני שישאלו נכנסים למצרים והופכים לעם אחד. יעקב מדגיש שכלל שבט יש שם משלו ועניין שונה בעולם. ישראל נגאלו כי שמרו על שמותם. השם זה המהות ואדם שזוכר זאת לא יבלע בעמים.

זוכה: אליה גרסטמן ממגדל העמק!

1

צריכים לעורר את תחית ישראל בכל הכחות המכונסים באומה, בכל תורתה, בכל אמונתה, בכל מדותיה, בכל טובה, בכל עשרה, בכל כחה, בכל הגיונותיה, בכל שירתה, בכל עצמה, בכל חום חייה, בכל שכלה והשכלתה, בכל מרצה ונצחון כשרונותיה. את כל האורות כולם שבקרבה צריכים להוציא מחביון הגניזה לאור החיים. החוש הרוחני רואה אבוקת ישראל עולה, מארץ ישראל פורח הכל. אוצר גרעיני הנשמות של כל ישראל שמה הוא מציון מכלל יופי. כל יחיד ויחיד שבישראל יש לו גרעינו בארץ ישראל, שהוא עצור בפנימיות רוחו בעוצם תשוקה ואהבה...

שמונה קבצים ה, קצד

על סדר היום
הרב שלמה אבינר

אמרי אינשי - דברים שאנשים אומרים ואינם נכונים

(רשם והוסיף מקומות: הרב מרדכי ציון)

כגון מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, שני חיי שרה. כן ירבו. אדרבה, יש ששללו אמירה זו מפני שכאילו מגביל. ספר גבעות עולם ק. ספר עלינו לשבח תשלב. אך יש לומר שזה ביטוי בעלמא ולא דווקא, לכן מותר לומר. מסופר, שפעם, אדם אמר לרבנו הרב צבי יהודה: עד מאה ועשרים. ענה: אכפת לך אם יהיה יותר...

ד' אמות חדשות בארץ ישראל

אמרי אינשי: מה שכתוב בגמרא (כתובות קיא, א) "כל המהלך ד' אמות בארץ ישראל מובטח שהוא בן עולם הבא", שייך רק בד' אמות חדשות. דחיה: אין מקור לזה. וכן אמר הגר"ח קניבסקי ש"לא שמענו מקור לד' אמות חדשות בא"י" (שלהי דקייטא ס' כ).

[עייין מאמרים רבים בעניינים אלה, באנגלית, של הרב ארי ד"ר זיבוטסקי]

בנות רש"י הניחו תפילין

אמרי אינשי: בנות רש"י הניחו תפילין. דחיה: לא ראינו מקור, לא אצל צאצאי רש"י ולא אצל תלמידי רש"י. ונשאל הג"ר מאיר מאזוז: האם נכונה "האגדה" בעניין בתו של רש"י - שנהגה להניח תפילין? והשיב: יכול להיות שהיתה חסידה כמיכל בת שאול (עירובין צו, א). אבל לא שמענו אגדה זו (מקור נאמן ח"ב עמ' יח. ועיי"ש וכן עיין דבר מעניין בכה"ח שם סק"ט, שע"פ הקבלה אין ראייה לנשים אחרות ממיכל בת שאול, שהייתה לה נשמה של זכר).

וכשנשאל הגר"ח ק: היכן המקור למאמר העולם שברוריה אשת רבי מאיר הניחה תפילין, ענה: "לא נמצא דבר כזה בתלמוד בבלי או בתלמוד ירושלמי, ואדרבה משמע שמיכל בת שאול הייתה האישה היחידה שהניחה תפילין (אוצר פלאות התורה - שמות עמ' שנא. ספר אשר מי שגדל בתורה עמ' קעא-קעב).

סיפור שני אחים בהר הבית

אמרי אינשי: מקום המקדש נבחר על פי הסיפור על שני אחים, אחד נשוי ואחד רווק, שהעבירו חטים זה לזה על הר הבית. דחיה: זה מקור גוי. עיין אגדות היהודים לגינזבורג. אבל הוא יפה, ומותר לספר בנן לילדים.

שחיטה לגירפה

אמרי אינשי: אסור לאכול ג'רפה כי עקב אורך הצוואר לא יודעים איפה לשחוט.

דחיה: הבלים של ילדים. אדרבה יש מקום רב איפה לשחוט (שו"ע י"ד כ. ילקוט יוסף קסג). ויש אומרים בצחוק שהבעיה היחידה שיעלה אלפי דולרים לקיימו על בשר ג'רפה, והרי זה כל תשחית.

קרוי בן יבום על שם המת

אמרי אינשי: חייבים לקרוא את בן הבכור מיבום על שם המת על פי דברי הפסוק (דברים כה, ו): "ולא ימחה שמו מישראל". דחיה: הגמרא (יבמות כד, א) כבר כתבה: "אמר רבא אע"ג דבכל התורה כולה אין מקרא יוצא מידי פשוטו הכא אתאי גזרה שוה אפיקתיה מפשטיה לגמרי".

קעקוע וקבורה

אמרי אינשי: אסור לקבור יהודי עם קעקוע בבית קברות יהודי. דחיה: אמנם אסור לקעקוע (ויקרא יט, כח), אבל לאחר שיש לאדם קעקוע, הוא עשה כבר עבירה והיא אינה מפריעה לו להיקבר. גם אין חיוב להסיר את הקעקוע על מנת להיקבר, ואולי תיתכן בעיה של ניבול המת לחתוך את בשר המת.

עד מאה ועשרים

אמרי אינשי: יש לחיות רק עד מאה ועשרים שנה, ומשם האיחול "עד מאה ועשרים"

דחיה: אין מקור. אמנם על הפסוק "והיו ימיו מאה ועשרים שנה" (בראשית ו, ג), יש פירוש שזה גבול אורך החיים (חזקוני, העמק דבר). וכן היו גדולי עולם שחיו זמן זה (משה רבנו, הלל הזקן, רבן יוחנן בן זכאי ורבי עקיבא), אך אין שום מניעה לחיות יותר.

אות תפארתנו

הנהלת הקתדרה לתורה וחכמה בגבעת שמואל
שמחה לבשר על הענקת אות תפארתנו לשנת תשפ"ג

לרב דוב ביגון הכהן שליט"א

על תרומתו הגדולה לעם ישראל, ובעיקר על מפעל חייו - הקמת **מכון מאיר**, שהוא עומד בראשו זה ארבעים ותשע שנים. מהות המכון - אהבה ואמונה, להאיר את ביטוי הטוב ולחזק כל מי שמחפש משמעות ביהדותו. כבן לשבט הכהנים, חתן הפרס דבק במהות השרש של אהרן הכהן, אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

הנהלת הקתדרה מאחלת לחתן הפרס, עווד יובון בשיבה, דשנים" בתורה "ורעניים" באהבה, להנחלת האור הטוב בגאולתנו.

החותמים לכבוד שמים:

הרב חיים דרוקמן זצ"ל
(נתן את הסכמתו לפני הסתלקותו לפני מותו)

הרב ישראל מאיר לאו שליט"א

הרב שמואל אליהו שליט"א

הרב יעקב שפירא שליט"א

הרב שמואל יניב שליט"א

הרב ד"ר יהודה יונגסטר שליט"א

ד"ר שי שגב הי"ד

ל"ז מפורט
יפורסם
בהמשך

האירוע יתקיים בליל ט"ו בשבט (5/23) בשעה 20:00
בבית הכנסת "שירת אהרן" ביאליק 46, גבעת שמואל